

közeliében. Sok nép ment oda és imádkoztak sirjánál s a levegőt sohajtással és jajkiáltással töltötték bé. Három nap elteltén, a kormányzó katonáival elhozatta Issa testét, hogy más helyen temesse el, félvén, nehogy lázzadás üssön ki a nép között. Következő reggel a nép a sirt nyitva és üresen találta. Tüstént elterjedt a hír, hogy a legfőbb bíró elküldötte angyalait, hogy hozzák el a szentnek halandó porait. Mikor Pilátus meghallotta ezt a hírt, haragra lobbant és rabszolgaság, vagy halálbüntetés terhe alatt megtiltotta, hogy valaki Issa nevét kimondja, vagy pedig érte az Urhoz imádkozzék. De a nép tovább is síratta és dicsőítette, a miért sokan kinoztattak és elítéltettek, vagy pedig rabszolgaságba hurczoltattak. Issa tanítványai pedig elhagyták a tartományt és prédikálták Issa tudományát a pogányoknak.

Ez az életirat rövid kivonata, melyet Notovits, állítása szerint, a buddhista kolostorban talált és a melynek valódiságát a tudósok fogják kideríteni. Különösen ki lesz téve Notovits annak a gyanúnak, hogy ügyes történetet költött. Nem egy ok szól a fentebbi vázlatban e gyanú mellett, míg több más körülmény a valódiság benyomását teszi. Az a feltevés, hogy Jézus életének abban a szakában, a melyről az evangéliumok hallgatnak, Egyiptomban vagy Indiában lett volna, nem új; feltűnő mindjárt a Jézus halálra ítéltetésénél Pilátus és a zsidó papság bűnösségének megfordítása, a mi sok mindent enged következtetni. Meglehetősen gyanúsnak látszik a Jézus teste eltemetésének története is. Notovits maga magyarázatot ad könyvében „Jézus életiratáról“ s annak történelmi hitelességet tulajdonít. Inkább hisz abban, mint a keresztény iratokban, mert ezek később, a nagy események után irattak és nem csak, hogy nagy tért nyitnak a csodás legendáknak, hanem éles pártküzdelmek világos nyomait is mutatják. Érdekes végre Notovitsnak az a megjegyzése, hogy midőn felfedezését különböző tekintélyekkel közölte, ugyan egyike se nyilvánított kételyt annak valódisága iránt; de csaknem mindenik, Renan kivételével, a nyilvánosságra hozatalt nem tanácsolta, vagy pedig éppen a titokban tartást kívánta.

Nekünk ez az egész irat, akár régebben szerkesztetett, akár pedig újabb termék, úgy tűnik fel, mint a buddhismus érdekében írt, különben nagyon érdekes történet, a mi különösen meglátszik abból, hogy Issa Buddhától tanul és mint Notovits állítja, a buddhistáktól mint Buddha incarnatioja tiszteltetik.

SIMONFI MÁRTON.

Irodalmi értesítő.

Novák Márton, toosi prédikátor életrajza. E kis füzet egyike a „Mi Ott honunk“ azon népies kiadványainak, melyekben mind a tárgy, mind az előadás oly szerencsésen van etalálva.

Előfizetésre felhívások: „*Vegyes egyházi beszédekre*“ hirdet előfizetést Lévay Lajos, sárkereszturi ev. ref. lelkész. Szerzőt ismerjük már egy régebben kiadott

kötetéből. Népiesen, de műgouddal és melegséggel dolgozik, mi bizonyára meg fog látszani újabb kötetén is. (Előfiz. 1 frt 20 kr) — „*Tanító és tanítvány*„ czim alatt Elek Gyula kolozsvári községi isk. igazgató, néhány képet fog kiadni az iskolai nevelés köréből. Ára 40 kr. lesz.

A nőnevelés. Irta Csifó Salamon árkosi unitár. lelkész. Kiadja a háromszékmegyei tanítótestület Oltvidéki járás köre. Szerző 36 lapon át könnyed népszerű stílusban a lelkesült, meleg idealismus hangján beszél e korszerű és sokat vitatott kérdésről. Papi állásához híven abból indul ki, hogy a világ egyetemben semmi sincs cél nélkül; Isten a legfőbb jó és alkotó mindent czélszerűen teremtett (teleologismus). A nő hivatása nem egyéb, mint *feláldozás másokért*. A kis leánya szereteiét, egész valóját bábuinak áldozza. A fejlődő leány hivatása *mások boldogítása* és az anya egész élete *másért való áldozat*. E hivatásának betöltésére szükséges helyes *testi* nevelés; az értelmi necsak gazdasszonyvá neveljen, hanem elégítse ki az általános mívoltság igényeit. A nő *lelki* ékességei legyenek: mély vallásos érzés, szeretet, jóság és gyöngédség, egyszerűség és jó ízlés, szerénység, takarékoság, munkásság, háziasság. E munka a *nevelés* feladata, a mely a *család és iskola* egyesített munkásságával oldható meg csak. A családi nevelésben káros hatásúnak tartja a szerző, hogy a lánykákból oly hamar nagy leányt csinálnak, minek következménye, hogy a 20 éves leányt már vénnek nevezik. Az iskolai nevelésről szólva feltétlenül szükségesnek tartja, hogy mint a fiú, úgy az iskolai nőnevelés is az állam kezébe legyen letéve. A nőnevelést túlnyomó részben nők kezébe szeretné tétetni, mert a nő a női kedélyre példányképek felmutatásával inkább tud hatni. A nőemancipatio kérdését is érinti értekezés; a nőt eltiltja a politikától s csak a nőnevelői és orvosi pályákra, utóbbira, mivel ápolással jár, bocsátaná hivatásának megfelelőleg. Értekezése folyamán állításait nőktől vett idézetekkel erősítgeti; sajnálnunk kell azonban, hogy neveket nem olvashatunk, mert csak így idéz: „Helyesen jegyzi meg egy nő stb.“, „igazat adok annak a nőnek stb.“ Az értekezést a nőneveléssel foglalkozó érdeklődők figyelmébe ajánljuk. (G. K.)

Tótfalusi Kis Miklós „Erdély Féniksze.“ Irta Csernátoni Gyula. Ára 15 kr. Tótfalusi Kis M. 17. százbeli hires nyomdász és írónak csinosan irt életrajza e munka, melyet Ruzicska Gyula adott ki azzal a dicséretes szándékkal, hogy a bejövő összegből Tótfalusi Kis Miklósnak siremlék állíttassék.

K ü l ö n f é l é k .

Az egyházi közigazgatásról szóló törvényjavaslat, mely az idei főtanácson kerül tárgyalás alá, élénk érdeklődés tárgya egyházi köreinkben. És méltán. E javaslat azt czélozza, hogy az egyház igazgató testülete, az Egyh. Képv. Tanács, és a törvényhozó testület, az Egyházi Főtanács újra alakíttassanak. A javaslat szerint az Egyh. Főtanácsban lesznek hivatalból tagok, az Egy. Főtanácstól választott, és aztán az egyházkörök és gyülekezetektől választott tagok; az Egyh. Képv. Tanács pedig hivatalból való tagokból és a főtanács által választottakból